

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kiscgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, félévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolvasó szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kiscgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen!”

Szemle.

Az egyik budapesti büntetőbírósgyűlésről lejegyzett ítélet megfogott mákkal állt az Erdélyből menekült vádlott. Nagy volt a vétke: két hasát fát lopott. Az eset a következő: K. J. Erdélyből menekült hadfogalmester a budapesti nyugati pályaudvar környékén kapott feleségének fiúját, leányjával együtt vagyonlakást. A hideg télben, a fűtellen, szellős nagyban csakhamar beteg lett az asszony, ágyának dől és meg is halt a fia és hetek hosszú során át a lázok kínos ágyán fetrengt a leány. Ebben a rettenetes helyzetben szánta el magát a szerencsétlen ember a lopásra. De rajtakapták és most a legrettenetesebb lelki bűnnel gyamusztra, felelősségre vonták.

Ugy hiszem, nem kell szólanom az ítéletről, melyet a vádlott védekezését könynyező szemekkel hallgató bíróság hozott... Az ítélet felmentő volt.

De kérdem: felmentő ítéletet hoznak-e Önök, kedves olvasóim, azok fölött a vagyonról, pénz- és zsibóségtól bűzhödő tehetősek felett, akik sok-sok milliókat könnyűszerrel, mások szővedése, vére, élete árán szereztek. A kik százszázalékot érő csillogó gyémántokat, drága, földig érő prêmes bundákat hordanak, télen villannyal fűtött, fényesen világított autókban járnak és a még meg sem született porontyok részére már külön szolgahad, külön lakosztály áll rendelkezésre. Felmentő ítéletet hoznak-e a papírbakancs-szállítóiból milliommossá vedlett kócos galiciák, a kényelemben, pompában élő valutacsempész lipótvárosi, a lánchereskedő dohány-utcai stb. dözsölő szíriaiak felett? Átérik-e Önök, minő nyugtalan napokat, álmatlan, könnyes éjszakákat töltött el a bíróság elé állított K. J. csak azért, mert nem hagyta családját megfagyni, a hidegben elpusztulni, addig — míg a felmentő ítélet feje felett elhangzott. Vajjon ki fogja őt kárpótolni a nyugtalan napokért, az álmatlan éjszakákért, a meghurcolás által becsületlen esett szegényfoltért. Kérdem: vajjon ki? Azok a pénztől, jómódtól felpuffadt és saját zsirujktól tehetetlen és érzéketlenné vált milliommossok, kik előtt a szűkség és nyomor ismeretlen fogalom, kik azt mondják, hogy a „szegény embernek fényűzés a család” — ezek aligha. A keresztény társadalomnak kell egybefogni és szíveskedéssel kényeszeríteni, ha kell, ki-preselni a szegények részére járó obulusokat.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Nemzetgyűlés.

Budapest, jún. 25.

A nemzetgyűlés mai ülését 9/11-kor nyitotta meg Böttlik József alelnök. Az előterjesztések után felolvassák az interpellációs könyvet. Ezután a napirend szerint a büntető igazságszolgáltatásról szóló törvényjavaslat általános vitáját folytatták. Hornyánszky Zoltán kifogásolja, hogy fontos törvényjavaslatokat a képviselők nem tanulmányozhatnak előre, mert a bizottságok összevezését későn kaphják kézhez. Ez a javaslat nem éri el azt a célt, amiért hozták, hogy tudniillik a bírakat tehermentesítsék. Ugy látja, a vád és védelem egyenlősége, mely egyik alapelve a bűnvádi perrendtartásnak, nem érvényesül a javaslatban, mert az ügyész a javaslat szerint a nyomozást vezetheti, már pedig az ügyészt utasítani lehet. A javaslatot ezért nem is fogadja el. Pető Sándor teljes mértékben helyesli az igazságügyminiszter álláspontját, hogy a felszaporodott büntügyeket mielőbb le akarja bonyolítani, a javaslatot azonban nem fogadja el, mert a királyi ügyészségnek túlzott hatalmat és intézkedési jogot ad. Héjji Imre, Tasnády-Kovács József, Rupert Rezső és Bródi Ernő hasonló értelemben szólalnak fel. Ezután Tomcsányi igazságügyminiszter válaszol a felszólalásokra. A javaslat általános vitája során — mondotta — észrevételek hangzottak el, olyanok, amelyeket kizárólag a pártszenvélyek hoztak ide. Ezekkel szemben védi a javaslatot és egyenként külön reflektál a felszólalásokra. Vissza kell utasítani azokat a felszólalásokat, mintha az igazságügyi kormányzatot a javaslatnál melékgondolatok vezették volna.

Lapunk zárakor az ülés tart.

Elhalasztják Nyugat-Magyarország átadását.

A nagykövetség tanácsa legutóbb tartott ülésében foglalkozott Nyugat-Magyarország átadásának kérdésével is. A tanácskozás során az a vélemény alakult ki, hogy Nyugat-Magyarország átadását Ausztria részére addig függeszessék fel amíg Ausztriának Németországhoz való csatlakozása ügyében a helyzet tisztázódik.

„Csönka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

Háborus váltságadó.

A háborus szerzemények kíméletlen adóztatása. — A hadikölcsönök nem fizetnek háborus váltságot. — Helytelen a forgalmi adó kulcsa. — Vámoscsalád közsgé tiltakozása az aránytalan vagyonadó ellen.

(—y.) Elismerjük, hogy 123 milliárd államadósság mellett minden kigondolható, sőt még a lehetetlennek látszó jövővelmi forrásokat is meg kell ragadnia, jobban mondva fel kell kutatnia a kormányt, hogy államháztartásunkat az összeroppanástól megmentsse. Tudjuk, veszített háború után vagyunk és a vesztes félnek fizetni kell.

A forradalmak örült pénzpocsékolásainak, a kommunizmus iszonyatos dözsöléseinek számláit azoknak kell kiegyenlíteni, akiknek szive, lelke, minden porcikája undorral fordult el tőlük, akik benne részesek egyáltalában nem voltak.

Gyászos tudatában vagyunk, hogy a letépt Magyarországot köpenyén látrok osztozkodnak. A magyarság nagy történelmi munkájáért Európa azzal fizetett, hogy szabad zsákmányává tett bennünket minden zsvány étvágyunk.

Mindezeket tudva, látva, nem is a különféle adók ellen van kifogásunk, hanem az adózás terheinek megosztása ellen.

A legbántóbb része a javaslatnak, a hadinyereségből származott vagyonok túlságos kímélete. A javaslat szerint csak megegyszer annyit vesznek el belőle, mint a háború előtti, rendes békebeli vagyonokból. Vagyis, ha 100 hold békebeli birtoknak le kell adni 15 holdat, akkor a javaslat szerint a háború alatt szerzett 100 hold csak 30 holdat ad le háborus adó címén. Ez az a fájó rész, amelybe soha nem fogunk belényugodni. Ha eltekintünk is a képviselőknél, sőt az akkori kormányoknak abbéli ígéreteitől — amikor szinte égre-földre esküdtek —, hogy a háborus vagyonokat 70—80 százalékre erejéig megadóztatják, most a tizenkettedik órában újra felemeljük a magyar rögöt tépő paraszt száz- és százszázalékos népeket, a lövészárk népének, a városi munkásságnak, a középosztály sápadt szegényeinek, a hivatalok elcsigáztatottjainak, a betű szomorú halottainak, a véres vetés eme nagyszerű hőseinek nevében, akik — mert semmi vesztetni valójuk nem volt — mentek mindent megvédeni és követeljük isteni és emberi jogon, adóztassák meg azokat 80 százalékre erejéig, akik ezalatt itthon a...

piacra és a börzén milliárdokat zabáltak, akik vérükből arattak. Mert volt itt aratás és termés, dúsabb és elképzelhetlenebb arányú, mint valaha. Arattak ők, az idegen nagytőke duzzadt piócái, Galicia becsődült rablói, arattak a gyávák, a csalók, a papirbakancsszállítók, a gazemberek, arattak az emberiség szemete. Ha a hazának, az államnak joga volt polgáraitól a legdrágább áldozatot: az életet követelni, akkor százezer föbb joga van ahhoz, hogy a festükből ki-arattott milliókat fordítsa a köz javára. Németország nem félt ezektől a hiénáktól és nagyobb háborus szerzeményeket 98 százalék erejéig is megadóztatta. Még a szomszédos Ausztria is külön legény e téren, mert ott is a törvényjavaslatok szerint 80 százalékig óhajtanak elmenni. Csak nálunk nebánsvirágok ezek a duzzadt háborus piócák?!

Nem azt kívánjuk, hogy aki egy két hold földet, vagy egy kis szőlőt szerzett, azt sujtsák ekkora vagyonválsággal. Nem! Hanem akik fényes palotákat, ezer és ezer holdakat, harcsoltak össze, ezekre fokozatosan legalább 80--90 százalék válságot vessenek ki. Megfizethetik! Megmentették életüket. Jól éltek itthon és még csak meg sem tetvesedtek.

A forgalmi adó.

A forgalmi adó ellen sem azért szólnak, mert van, mert lesz, hanem roppant nagy aránytalansága ellen van kifogásunk.

Mi történik a lebélyegzés folytán visszatartott pénzzel?

A lebélyegzés folytán visszatartott pénzt a földreform kapcsán történő földvásárlásnál teljes összegében elfogadják a vételár fizetésénél. A többi pedig 50 éves ciklusban kisorsolják, illetve alakítják sorsjegyekre. Így már a jövő évben sorsolás alá kerülnek a hadirokkantak, hadiárva és hadiözvegyek visszatartott bankjegyei. Erre a jövő évi költségvetésbe 40 milliót vetek fel. És így sorban, ciklusonként mindenki hozzájut a pénzhez.

Vámoscsalád óvást emel a vagyonadó ellen.

A vámoscsaládi „Keresztény Kisgazda és Földmives Szövetség” most, hogy a vagyonválság szövege kerül a nemzetgyűlésre, felújította a nagygyűlésünk által hozott határozatot, amelyet annak idején elfuttattunk az illetékes körök kezébe. A vámoscsaládiak a többiek között ezt írják. „Tudomásunkra jutott, hogy a vagyonválság napirendre került. Nagyon sajnós, hogy a kisgazda és földmives osztályt ilyen erősen akarják sújtani. Ez ellen Vámoscsalád „Keresztény Kisgazda és Földmives Szövetsége” a legnagyobb tiltakozását fejezi ki. A mostani viszonyok között teljesen képtelenek leszünk a reánk rovandó nagy összegeket kifizetni. A Szövetség ragaszkodik a pápai (és nem a pesti) nagygyűlés határozatához és követeli, hogy minden kisgazdaságból 20 holdat, ami egy család eltartására szükséges, vegyenek ki, a többi pedig progresszív módon kezeljék, de előbb a hadinyereségből származott vagyonok, ingók és ingátlankok adják le vagyonuk 70--80 százalékát, azután jöjjenek hozzáink. Tehát megegyeszen a legnagyobb tiltakozásunkat fejezük ki.”

Bár fontolnák meg ezt odafenn, most a tizenkettedik órában! A vámoscsaládiakhoz tizezren és tizezren csatlakozunk. Nem kívánunk lehetetlen, ki nem akarnak bujni alóla. Csak méltányosságot, igazságot kérnek.

Ehhez pedig joguk van!

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

A megváltás megengedhetősége.

Bármely ingatlan megváltása iránt az eljárás csak akkor indulhat meg, ha azt az Országos Földbirtokrendező Biróság megengedi, mely bíróság a megváltási eljárás folyamatba vételét kérelemre, indítványra, vagy ha a közérdek úgy kívánja, hivatalból engedélyez. A megváltási eljárás folyamatba vételére irányuló kérelem vagy indítvány irányulhat csupán egy vagy több külön megjelölt földbirtokpolitikai cél (pl. házhelyek kihasználása, hadirokkantak földhöz juttatása, közlegető alakítása), általában minden kielégítésre váró földbirtokpolitikai cél megvalósítására. Az eljárás folyamatba vételét megengedő határozat is ennek megfelelően szólhat.

A megváltás kérése.

A megváltási eljárás folyamatba vételét bárki kérheti, aki a törvény értelmében földhöz juttatható.

A kérelem előterjesztésekor lehetőleg igazolni kell, vagy legalább is elő kell adni azokat a körülményeket, melyekből az Orsz. Földbirtokrendező Biróság tájékozást szerezhet arról, hogy a földhöz juttatásnak és a megváltásnak feltételei megvannak-e. Vagyis lehetőleg elő kell adni, hogy milyen célból, kiknek földhöz juttatása végett, mely ingatlan megváltása iránt kellene az eljárást folyamatba tenni. Jó, hogyha a kérelem mellé a telekkönyvi kivonatokat és kataszteri birtokví-másolatokat is csatolják.

Az írásba foglalt kérelem beadható közvetlenül az Orsz. Földbirtokrendező Birósághoz is.

A földmivelésügyi miniszter indítványozási joga.

A megváltási eljárás folyamatba vételét a földmivelésügyi miniszter is indítványozhatja. Indítványtételét a földmivelésügyi miniszternél a községi előjáróság, a járási főosztálybíró, az alispán, vagy a gazdasági feltételekesség is kezdeményezheti.

A megengedhetőség tárgyálása.

Az Orsz. Földbirtokrendező Biróság a beérkezett kérelmet vagy indítványt tárgyalás alá veszi, határozathozatal előtt az esetleges megváltást szenvedőket, valamint szükség esetén másokat is meghallgathat, vagy nyilatkozatra hívhat fel és a tényállás tüzetes megállapítása vagy további adatok beszerzése iránt intézkedhetik; a határozatot pedig az evégből célszerűnek látszó időben hozza meg.

Az esetleges megváltást szenvedő a kérelem vagy az indítvány ellen kifogásokat emelhet.

Összeírás.

Amennyiben az Orsz. Földbirtokrendező Biróság elrendeli a földhöz juttathatók összeírását, azt a község előjáróságának haladéktalanul foganatosítani kell. Tehát nem huzathalaszthatja az összeírását, mint a házhelyigénylők összeírásánál.

Az összeírás befejezése után a községi előjáróság annak eredményét három napra akként tegye ki közszemlére, hogy a közszemlére tételnek legalább egy napja vasárnap vagy ünnepnap legyen. A közszemlére tételt a helyben szokásos módon közhírré kell tenni. Az összeírás adatai ellen bármely érdekelt fél vagy hatóság a közszemlére tétel alatt felszólalhat. A netán felmerülő felszólalásokat jegyzőkönyvbe kell foglalni; az írásban beadottakat pedig a jegyzőkönyvhöz kell mellékelni.

Az összeírás ellen emelt felszólalásokat végérvényesen az Országos Földbirtokrendező Biróság intézi el. Elintézésüket azonban a célszerűséghez képest függőben hagyhatja addig, míg eldől a kérdés, hogy az összeírtak földhöz jutása végett megváltásnak egyáltalán lesz-e helye.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

Régner Pál képkiallítása legközelebb megnyílik a Kaszinó összes termeiben.

Igen izletesen főzni tudó, minden házi teendőt végző, szerény igényű, nyugdíjas özvegy tanítónő ajánlikozik gazdasszonyoknak, házvezetőnőnek.

Esetleg 2—3 garzon

úr háztartását vezeti.

Levélbeni megkeresés „H. M.” alatt Horváth papírkereskedés Devecser Vessprém m.

LEGÚJABB.

Orosz-japán háború küszöbön.

(M. T. I.) Revali táviratok szerint Oroszország állítólag hadat üzent Japánnak, mivel az orosz ellenforradalmárokkal közösséget vállalva Kelet-Szibéria egyes részeit megszállta. A hír megerősítésre szorul. Valószínű Oroszország azért terjeszti a fenti hírt, hogy ezzel is elpalástolja Lengyelország és Románia elleni katonai felvonulását.

132 milliárd hadisarc.

Bécs, június 25.

A Corriere della Sera jelentése szerint a nemzetközi jóvátételi bizottság által megállapított jóvátétel összege 132 milliárd aranymárkában van megállapítva, ami Ausztria, Magyarország, Bulgária és Törökország által fizetendő.

Szövetségünk elnökeihez, választmányaihoz, m. t. tagjainkhoz.

Van-e valami rettentőbb, mint emberi gyengeségünk, tehetetlenségünk tudatában a fékevesztett vad elemek tombolását, pusztítását látni. Van-e valami kétségbeejtőbb, mint rövid pár pillanat alatt megsemmisülni látni, ami egy egész élet szorgalmas munkájának gyümölcse, fáradságunk, nélkülözéseink drága kincse, mely talán apánkról szállott ránk, melyet mi is örökségként akartunk gyermekeinkre hagyni: családi fészünket. Ha vihar tombol, ha jég veri vetésünk, van még menedékünk; de hova hajtsuk le árva fejünket, ha mardosó lángnyelvek felémésztették fejünk felül házuunk tetjét, ledöntötték annak életünkkel annyira közös falait. Ahhoz a kicsiny házhoz — melyen kívül talán egyebünk sincs a földön —, oly annyira, oly véghetetlenül ragaszkodunk, hogy igazán boldogtalanok, igazán földönfutók vagyunk, ha azt elveszítjük. Csak az tudja mi ez az érzés, aki azt már egyszer átzenvedte.

Magyar Testvéreink! Az elmúlt szélviharos napokban a györmegyei Felpécz község csaknem teljesen a tűzvész martaléka lett. 122 lakóház pusztult el, megszámlálhatatlan melléképületekkel, rengeteg istállóbeli marhával. Nem akarunk szavakat keresni, melyel a rettenetes pusztulás jelentőségét előtérbe fejtgeszük: ezt éreztetek, tudnotok kell. A hajléktalanná vált sok-sok család, asszony, nő és kicsi gyermek felcsukló panaszszavakkal kiáltja hozzátok: Segítsetek! Segítsetek magyar véreiteken, kik ma, a mai rettenetes drága viszonyok között a kétségbeesés határán állanak. Magyarok vagytok, emberek vagytok mindnyájan, kikre áll a régi latin közmondás: „hodie mihi, cras tibi” — ma nekem, holnap neked. Mindnyájunkat érhet baleset s épp akkor, épp úgy mutatjátok meg magyar-

ságtokat, ha a bajban részben is testvérek vagytok, akkor mutatjátok meg, hogy megértettétek a Szövetségünk által hirdett nagy és igaz eszmét, hogy egy az összességért, összes az egyéért, ha segítettek. Minden fillér egy-egy könnyet töröl, minden parányi adomány egy-egy téglát jelent a felépítendő község épületeihez, melyért még a késő unokák is áldani fogják neveiteket.

Rajta! Ne legyen felhívó szózatunk tiúresen elhangzó szó a pusztában! Jertek! adakozzatok a szerencsétlen felpécziek javára.

Minden szives adomány kiadóhivatalkunk (Pápa, Jókai-utca 15.) küldendő, melyet hirlapilag fogunk nyugtázni és az adományok egybegyűltével a kárvallottakhoz eljuttatni.

Hisszük, hogy szavaink megértő lelkekre találnak.

Tisztelettel:

a Ker. Kisgazda- és Földmives-Szövetség elnöksége és a „Dunántúli Hazánk” szerkesztősége.

Népművelési tanfolyam

a helybeli állami tanítóképzőben.

Népnünket tanítani, nevelni kell. Az iskolán kívül is. Népkultúrát kell teremteni, hogy tanult, művelt legyen az egész nemzet. A népművelés érdekében eredményes munkát azonban természetesen csak az tud végezni, aki tisztában van a népművelési kérdésekkel, ismeri a népművelési munkát, annak intézményeit s eszközeit.

Ezt a célt szolgálni van hivatva az a tanfolyam is, melyet dr. Vass József vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletére, a helybeli tanítószolgálat bevonásával, f. évi július hó 2-ától kezdődően 8 napi időtartamra rendez az áll. tanítóképző, érdemes igazgatójának; Sarudy Ottónak vezetése mellett — az alábbi tantervvel és előadókkkal:

1. A népművelési munka
2. A népművelés szolgálatában álló intézmények.
3. A népfőiskolák.
Fenti három pont előadója Pályi Sándor központi kiküldött.
4. Könyvtár, népies és ifjúsági irodalom a népművelés szolgálatában. Előadó Pongrácz József ref. theol. tanár.
5. A népművelés a nemzetnevelés szolgálatában.
6. A népművelés ifjúsági szervezetei.
Fenti két pont előadója Kraft József áll. tkép. tanár.
7. A szülőföld ismertetése. Előadó Horváth István áll. tkép. tanár.
8. Magyarország földrajzi és gazdasági egysége. Előadó: Strómpai Gábor központi kiküldött.
9. Magyarország mai társadalomrajza. Előadó Kardhordó László áll. tkép. tanár.
10. A turáni gondolat. Előadó Blazovits Jákó fogimnáziumi igazgató.
11. Szociális törekvések és intézmények. Előadó dr. Ráday János fogimn. ig. Budapest.
12. Módszertani mintaelőadások:
  - a) Az állampolgári ismeretekből. Előadó Kardhordó László áll. tkép. tanár.
  - b) A közegészségügy köréből. Ismerteti dr. Cseh-Szombathy László főorvos.
  - c) A szövetkezetekről.
  - d) Irodalmi mintaelőadások: Petőfi. Előadó dr. Kőrös Endre ref. tkép. igazgató; Arany: Buda Halála. Előadó Sági Tamás áll. tkép. tanár.
  - e) A magyar történelem sorsdöntő eseményei. Ismerteti Kis Ernő ny. tanár.
  - f) Természettudományi előadások. Előadók Juhász Imre és Zala István áll. tkép. tanárok.

Délutánonként a népies előadások tárgyát képezhető természettudományi- és methodikai kérdések megbeszélésén kívül a pápai földmiskola, a főisk. könyvtár és gyűjtemény megtekintése és egy kirándulás a pápai vízművekhez.

Mínthogy a nemes cél érdekében fontos, hogy a művelt közönség körében minél nagyobb hullámokat verjen a népművelési mozgalom, a vezetőség szívesen lát az előadásokon minden érdeklődőt. Bizonyítványt a tanfolyam elvégzéséről azonban csak azok fognak kapni, akik az előadásokat rendszeresen látogatják.

Mi az ára

az állatforgalom szabaddátételének?

80%-al akarják emelni az állatkivíteli illetéket. — Ezt sem a zsidó kupecsek, hanem a gazdák fizetik meg.

(—) Bármerre tekintek, bárhol keresek is, egy kis menedéket gazdáink részére, ahol azt látnám, hogy ez vagy amaz intézkedés, kormányrendelet célja a mezőgazdaság védelme, erősítéséről nem is beszélve, mert ilyen kívánni már szinte lehetetlenség számba megy: sehol egy kis nyugópontra sem találom. Az egész vonalon olyan kirakattféle politikai csalafintaságokat látunk, amelyek első tekintetre, a kirakat ragyogóra pucolt üvegtábláin keresztül nézve szépnek, tetszetősnek tűnnek fel, de ha belülről nézzük és kezünkbe fogjuk, akkor látjuk, hogy hitvány, rongy papírszövetből van szöve.

Nagy gaudiummal voltunk eltelve, hogy végre sikerült elérni a gabona szabadforgalmát. Nem lesz több rekvirálás, zaklatás, maximálás. Amikor közelebből megnéztük, láttuk, hogy szemfényvesztés az egész, mert más nem vásárolhat, csak a kormány megbízottai — akik nagyobb részt zsidók — és csak abban az Árbán, amelyben a kormány megszabta. Konkurrencia tehát nem volt.

A rekvirálást és ennek ikertestvérét a maximálás eltörlését is úgy akarják megcsinálni, hogy más nevet adnak a gyerekeknek. Nem lesz rekvirálás, de lesz forgalmi adó, nem lesz maximálás, de lesz örösi adó. A különbség tehát csak az, hogy nem a jobb, hanem a balzszebben kotorásznak.

Ugy látom, így leszünk az állatforgalom felszabadításával is. Az állat kivitele állandó követeléseink közé tartozott, különösen az utóbbi időben, amikor az állatárak 400 százalékkal estek, amit az idézett elő, hogy bent óriási nagy kínálat mellett a kereslet — kiszállítás lehetetlensége folytán — oly csekély volt, hogy óriási módon, szinte katasztrofálisan leszorultak az árak. Most úgy akarnak segíteni — mint halljuk —, hogy felszabadítják a vámokat, de 80 százalékkal felemelik a kiviteli illetéket. Igaz, a vámok felszabadításával talán a vásárlási kedv emelkedni fog, de az állatárak semmiesetre sem, mert ahogy mi zsidó kupecseinket ismerjük, a nagy kiviteli illetéket beiekalkulálják a vételárba, ha mind nem is, de a nagyobb részét mindenesetre, és úgy ezt is az eladó gazdával fizettetik meg. Toldozás-foldozás ez, amelyről megint csak egyesek járnak jól, de semmiesetre sem a termelő.

Hornított cementeserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

HIREK.

— **Tanító-gyűlés.** A veszprémvármegyei általános tanító egyesület f. évi július hó 11-én és 12-én Veszprémben rendes közgyűlést tart. A közgyűlésen beszámol a régi vezetőség az egyesület vagyoni állapotáról és felmentését kéri s egyben betérjesztik az új, módosított alapszabályokat, majd a gyűlés megjelöli a tisztújítást. Ezen alkalomból a vármegye tanítószolgálatának ügyvezetője fogja az új tanfelügyelőjét, Szokolszky Rezsőt. A vezetőségtől nyert értesülés szerint több jeles pedagógus fog ezen a gyűlésen előadást tartani. Már itt megjegyezzük, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről Máté Gy. miniszteri kiküldölt szintén előadást fog tartani. A vezetőségtől nyert értesülés szerint több jeles pedagógus fog ezen a gyűlésen előadást tartani. Már itt megjegyezzük, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről Máté Gy. miniszteri kiküldölt szintén előadást fog tartani. A vezetőségtől nyert értesülés szerint több jeles pedagógus fog ezen a gyűlésen előadást tartani. Már itt megjegyezzük, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről Máté Gy. miniszteri kiküldölt szintén előadást fog tartani.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Eszterhay Dezső 43 éves szücsi körjegyző szívizékhudásban, ma reggel 6 órakor, hirtelen elhunyt.

— **A menekült főisk. hallgatók érdekében.** A magyar főiskolák tanévének június végi zárultával a megszállott területekről menekült magyar ifjakra, legnagyobb része egyetemi és műegyetemi hallgatókra, új vakáció várakozik, melyet az ifjak a szülői háztól, sőt a szülők anyagi támogatásától is elzárva lesznek kénytelenek eltölteni. Miután az Országos Menekültügyi Hivatal, melynek anyagi erőit a menekült főiskolai ifjak támogatása máris szinte legvégsőig kimerítette, az ifjuság szünidei ellátásáról is gondoskodni a maga költségére képtelen: városunk polgármestere felkéri a közönséget, az uradalmakat, a jótékony egyesületeket s az ifjusági és leányegyesületeket, hogy a menekült magyar főiskolai ifjak vakációi vendéglátása tárgyában hozzá folyó hó 30-ig bejelenteni sziveskedjenek, hogy hajlandók-e ily ifjakat a nyári szünet tartamára vendéglátni és intelligenciájuknak megfelelő munkakörben foglalkoztatni. E tárgyban lépjenek érintkezésbe a helybeli menekültügyi hivatal vezetőségével is (Petőfi-utca 12. sz.).

— **Terméskilátások.** A földmivelésügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint a terméskilátás általában kielégítőnek mondható. Buzában és rozsban jó és közepes közötti, árpában és zabban közepes és gyenge közti termésre van kilátás. A buza aratása a rendes időben, július elején kezdhető, ha az eső nem hátráltatja. Az őszi árpa aratását már sokhelyen megkezdték. A zab a májusi szárazságot igen megsínylette, de az utóbbi esőzés segített fejlődésén. A burgonya teljes virágzásban van, fejlődésére az időjárás igen kedvező volt. A gyümölcsfák termése gyöngye, legjobb termés meggyből és szilvából várható. Az aratás egyes helyeken nehéz lesz, mert a zivataros esők a gabonát alaposan ledöntötték.

— **A pápai pénteki helivásáron** az állatárak kevés emelkedést mutattak annak dacára, hogy kevés volt a vevő. Valószínű, további áremelkedés várható.

— **Emelkedik a borkivétel,** mert Ausztriában július elsejére hektoliterenként körülbelül 900 osztrák koronás további vámemelést várnak. Miután sok bevételi engedély van érvényben, ezeknek lejártáig Ausztria havonta 50.000 hektoliter bor bevételé helyett csak 25.000 hektoliter borra szóló új bevételi engedély fog kiadni. Ez a mennyiség bőségesen elegendő a mostani kivitel fedezésére. A termelőhelyeken a zöld-fehér tömegborok 16—22 koronáért vásárolhatók.

— **Érettségi tancmúltság.** A pápai református kollégium érettségizett növendékei folyó évi június hó 29-én, 21 órai kezdettel (vagyis este 9-kor) a Griff-szálló nagytermében zártkörű tancmúltságot rendeznek.

— **Aratószesz.** Veszprémvármegye részére kiutalt aratószeszből az eredeti igénylésnél többet is kaphat a gazdáközönség, ha a városi aljegyzői hivatalban ebbeli szándékukat mielőbb bejelentik.

— **Lépfene városunkban.** A polgármester a következő hirdetményt teszi közzé: „1921. évi június hó 21-én a városban lépfene ragadós állati betegség megállapítván, a 41100/1914. sz. F. M. r. alapján a betegség elfojtása és továbbterjedésének megakadályozása érdekében a következők módjára intézkedem: 1. A fertőzött udvart zár alá helyezem. Az azokban levő állatok csak engedéllyel hajthatók el. A fertőzött udvar „Lépfene“ felirású cédulával látandó el. Ezen udvar istállójába idegeneknek belépni tilos. 2. Minthogy ezen betegség emberre, állatra egyaránt veszélyes, azért felhívom az állattartó gazdákat, hogy állataik megbetegedését, elhullását azonnal jelentsék a városi állatorvosnak. Lépféne, vagy lépfene gyanújában álló állatokon annak, aki állatorvosi kezelettel nem bír, véres műtétet végezni, vagy ilyen állapot hulláját felbontani nem szabad. 3. A heti és országos állatvásárokat állatot a veszmentes udvarokból, valamint más közönségekben (városokból) felhajtani szabad.“

— **Pusztító tűzvész.** Folyó hó 23-án, csütörtök délután borzalmas tűzvész pusztított a győrmegyei Felpéc községben. A tűz oltását rendkívül nehézé tette a dűhögő szélvihar, úgy, hogy a közeli vidékekről oltásra siető tűzoltók a legnagyobb erőfeszítéssel sem bírták a tűz rohamos továbbterjedését megakadályozni. Elégett 100-nál több lakóház, gazdasági épület és számos állat maradt az égő romok között. A tűz keletkezésének okát megállapítani nem tudják. A kár felbecsülhetetlen.

— **Háziipari munkamesterképző-tanfolyam.** A földmivelésügyi miniszterium f. évi július 1-től kezdődőleg négy hónapos házi- és műipari mesterképző tanfolyamot rendez Dunahasztin. E tanfolyam célja a kiválóbb háziipari szakiparosoknak oktatási munkára alkalmas magasabb szaktudású házi- és műipari mesterekké való kiképzése. A továbbképző szak-tanfolyam résztvevői a tanfolyamok alatt lakást, teljes ellátást, szak- és elméleti oktatást élveznek díjtalanul, azonkívül utazási és készletadásuk fedezésére 1200 korona pénzbeli segélyben részesülnek. Jeleníthatnak szakiskolát, vagy szaktanfolyamot végzett háziiparosok, vagy

olyan irni, olvaani, számolni folyékonyan tudó és legalább 3 éven át háziipari szakmunkásként dolgozott s e szakmában kiváló rátermettséget tanúsított más szakmunkások, kik a felvétel alkalmával a részükre kijelölt próbamunkát (zöld- és hántolt vesszőmunkát) szakértelemmel elkészítették. A tanfolyamra pályázók e szándékukat a m. kir. földmivelésügyi miniszterium Gyógy- és Ipari-Növényforgalmi Irodájához Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 7. szám 11/25. folyó évi július hó 1-ig írásban nyújtásuk be.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyv nyomda.

Fővárosi szegény tisztviselő

(több gyermekes család) egyszerű szerény gimn. tanuló 12 éves egészséges fia, díjtalanul ajánlkozik, a nyári hónapokra, az ő testi erejéhez mérten való teendőkre, munkára földbirtokos családnak.

S. Tivadar Budapest, Baross-tér 20. Trafik.

Egy szoptatós dajka

azonnal felvétetik keresztény úri családnak jó fizetéssel. — Bejáró is lehet. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szén!

A Pápa vidéki Kőszénbánya vállalat **nagy-gannai telepén** nagyon jó minőségű **szén kapható**

100 kg. ára 110 korona. Különösen ajánljuk a cséplőgépek tulajdonosok figyelmébe! Megrendelést elfogad Szabó Jenő igazgató Döbröntén.

A vállalat nevében:

Szabó Jenő és Macsek Ferenc
igazgatók.

Fenyődeszkát,

lécet, hevedert, faragott és metszett gerendát, épületfát, fenyőrudakat, faszindelyt, tölgy-, kőris- és bükkfadeszkát és padlót, nyirfarudat, kerékfalpat és küllőt, cserépszindelyt, portland-cementet, tetőfedőlemezt

állandóan raktáron tart s legolcsóbban szállít

Grünwald Testvérek

fakereskedése

Pápa, Árok-utca 9. — Telefon 35.

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrótechnikai vállalata és műszaki irodája — Pápa, Felső hosszú-utca 7. szám.

Villanyzereleket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök.

Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok.

Csengők. Fűző- és fűtőkészülékek. Házitelefon.